

1. slávnosť vianočná, 25.12.2024

Matúš 1, 20-24: „²⁰*Ked' premýšľal o tom, ajhľa, zjavil sa mu vo sne anjel Pánov a povedal: Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Mária za ženu, lebo čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.* ²¹*Porodí syna a dáš Mu meno Ježiš; lebo On vyslobodí svoj ľud z ich hriechov.* ²²*Toto všetko sa stalo, aby sa naplnilo, čo Pán riekol ústami proroka:* ²³*Ajhľa, panna počne a porodí syna a dajú Mu meno Emanuel; to v preklade znamená: Boh s nami.* ²⁴*Ked' sa Jozef prebudil zo sna, urobil, ako mu prikázal anjel Pánov.“*

Zvyknete pozerat' telenovely? Viete, tie seriály s obrovským počtom dielov, v ktorých vzťahy sú tak komplikované, že vlastne musia mať toľko dielov, aby sa to napokon nejako rozuzlilo?

Prepáčte, prosím, nikoho, kto ich pozerá, nechcem uraziť, ani sa dotknúť, ani nejako ponížiť.

Práve naopak, jednu takú „telenovelu“ máme priamo v Biblii. V príbehu o tom, ako sa narodil sám Boží Syn.

Po rodokmeni Pána Ježiša, sa v evanjeliu podľa Matúša rovno dostávame do centra intímneho rodinného dramatu, kde to vyzerá, že ešte nenaplnené manželstvo sa rozpadne skôr, ako začalo. Vlastne sme vtiahnutí do deja až vo chvíli, keď sa už rieši iba otázka, ako by mal prebehnúť rozchod bez zbytočného rozruchu.

Jozef je tu charakterizovaný ako „muž spravodlivý“ a pravdepodobne to ho viedlo k tomu, aby sa snažil ušetriť Máriu hanby a poníženia, keď už ich vzájomné manželstvo, aspoň tak sa vidí, skončilo skôr, ako mohlo riadne začať.

Áno, takto by sme to mohli vnímať naším ľudským rozumom. Naš pohľad, naše skúsenosti, naše vlastnosti a naša ľudská podstata si priam žiada, aby Jozef ako „spravodlivý“, inými slovami – podľa židovského práva a zákonov – bezúhonný muž, opustil Máriu. Ako

by si predsa mohol taký „spravodlivý muž“ vziať tehotnú ženu, kde nevie, kto je otcom dieťaťa? Podľa ľudského pohľadu na spravodlivosť by sme mu asi my sami poradili, aby ju nechal ísť. Hoci možno potichu, ale aby ju nechal napospas jej životu jednorodičovstva.

Božie riešenie je ale iné. Do príbehu vstupuje hlavný aktér, ktorým je samotný Hospodin, Pán a Boh tejto zeme. Vstupuje cez anjela, svojho posla, ktorý sa v sne prihovára Jozefovi. Boží posol obracia Jozefovu situáciu doslova naruby, keď mu hovorí: „*Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu za ženu, lebo čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.*“

V predchádzajúcich veršoch sme boli svedkami manželskej, či pre nás dnes, ešte predmanželskej krízy, v ktorej nebolo otázkou, či sa rozísť, ale ako sa rozísť a ako to urobiť civilizovane a milosrdne. No **po vstupe anjela sa zrazu nedostáva do popredia Jozefova spravodlivosť, ale jeho strach.** Jozef mal strach vziať si Máriu za ženu aj s dieťaťom, ktorého pôvod nepoznal. Mal strach vziať si na zodpovednosť dieťa, ktoré nepočal, mal strach prijať Máriu za ženu, lebo jej neveril.

Aké ľudské. Aké nám blízke. Bát sa vecí, ktoré nepoznáme. Mať strach zo situácií, ktoré nemáme vo svojich rukách a nevieme ich ovplyvniť. Bát sa nám neznámych vecí.

V tomto veľmi osobnom príbehu Jozefa, Márie a dieťaťa menom Ježiš, vystupuje do popredia naše ľudské konanie v konfrontácii s konaním živého Boha. Matúš nám prináša nádherný obraz toho, že Jozef nie je len nejaká postava „naviac“, v príbehu narodenia Božieho Syna. Ukazuje, akú dôležitú úlohu zohráva ako manžel i ako otec. Je nositeľom tradície, ktorá spája Ježiša Krista s patriarchom Abrahámom a kráľom Dávidom a súčasne je tým, ktorý podľa všetkých židovských predpisov

pomenuje svojho i Božieho Syna Jeho menom – „... **a dáš Mu meno Ježiš.**“

Bola to výsada otcov pomenovať svojich synov a svoje dcéry a tým ich verejne prijať do rodiny. A Jozef urobil všetko tak, ako mu prikázal anjel Pánov. Pomenoval Máriino dieťa menom Ježiš.

Ak by sme boli súčasťou židovského národa tej doby, vedeli by sme, že to bolo bežné, v tej dobe až tuctové meno. To my ho dnes vnímame ako meno výnimočné. A áno, jeho význam je naozaj „*Hospodin je spása*“. A predsa, pre tú dobu by to bolo celkom obyčajné meno, ktoré by z Božieho Syna robilo obyčajné dieťa, až do chvíle, kedy Matúš prepája narodenie tohto dieťaťa s proroctvami starozmluvných prorokov. Zaznieva tu citát z proroka Izaiáša 7,14, ktorý jasne odкрýva podstatu syna Jozefa a Márie – **bude to Imanuel, čo v preklade znamená „Boh s nami“.**

To, že Hospodin zachraňuje, že je pre nás spasením a vykúpením z hriechu, práve tento význam mena Ježiš má podľa Matúša konkrétne vysvetlenie v slove **Imanuel** – Boh s nami. Čo to znamená? Znamená to, že **naš nebeský Otec je blízko nás.** Väčšinou v okamihoch a situáciách, kde to vôbec nečakáme. Je spolu s nami v našich problémoch a krízach života. Ak to rozmeníme na drobné, potom príchod Pána Ježiša, Božieho Syna, na svet, v skutočnosti znamená, že nielen prišiel a nielen príde, ale On je tu s nami, stále. Sedí s nami v našej izbe, keď plačeme, smúti s nami, prežíva spolu s nami náš strach a bolesť, kráča s nami problémami a ťažkosťami života, drží nás za ruku vo chvíľach zúfalstva a beznádeje a keď si to uvedomíme, keď pochopíme to nádherné posolstvo Vianoc, potom budeme počuť aj Božie „Neboj sa!“

1. slávnosť vianočná – táto slávnosť nám nepripomína len narodenie Božieho Syna. **Cez príbeh rodinnej krízy a dramatu nám zvestuje, že Pán Boh je s nami. On vstúpil do tohto sveta,**

aby priniesol pokoj, lásku, vieru a nádej, že Boh je s nami a zachraňuje nás nielen z moci hriechu a smrti, ale cez nádej nás zachraňuje zo všetkých našich strachov, úzkosti, bolesti, ťažkostí, smútku.

Prajem nám, nech tohtoročné vianočné sviatky prežívame vo vďačnosti, ktorá sa rodí z poznania, že Boh je s nami. Amen.